

A magyarok megbélyegzésén keresztül nem vezet út az EU-ba

„Szerbia olyan restitúciós törvényt fogadott el, amely bennünket, magyarokat, mint közösséget, újból bűnösnek nyilvánít. A magyarok számára az a „vörös vonal”, hogy, amennyiben a törvény ebben a formában marad, akkor decemberben, amikor az EU Tanácsa a jelöltségről szavaz, nem lesz módunkban egyetértésünket adni” – jelentette ki a Danas számára Nikowitz Oszkár magyar nagykövet.

• *Magyarország miért kötötte össze a restitúciós törvény elfogadását Szerbia EU integrációjával?*

Kezdetől fogva világos volt, hogy itt az ország EU integrációjával kapcsolatos törvényről van szó. A restitúciós törvény elfogadása az EU tagjelöltség egyik feltétele volt. A vagyon-visszaszolgáltatás önmagában is európai kérdés, tehát a törvény milyensége nagyon is fontos. Igazságtalan tehát, sőt egy kicsit képmutató is azt állítani, hogy Magyarország kötötte össze ezt a kérdést Szerbia EU integrációjával. Szerbiának az volt a feladata, hogy hozzon egy olyan törvényt, amely összhangban áll az európai értékekkel, és elfogadható az EU számára, benne Magyarország számára is. Mi idejében tudtára adtuk a kormánynak, hogy bármilyen kollektív bűnösségre történő utalás az ellenkezésünket fogja kiváltani.

Fordítva kellene feltenni a kérdést: miért nem vette figyelembe Szerbia a figyelmeztetésünket? Miért engedték el a fülük mellett külügyminiszterünk szavait, amelyeket a törvény elfogadása előtt néhány nappal mondott? Miért gondolták, hogy nem gondoljuk komolyan, amit mondunk? Nyilván van oka. Bizonyára tudatában voltak annak, hogy minden lépésnek következménye van, és azokat nyilván be is kalkulálták. Röviden: úgy véljük, hogy Szerbia olyan törvényt fogadott el, amely bennünket, magyarokat, mint közösséget ismét bűnössé nyilvánít. Ez elfogadhatatlan, nem egyeztethető össze az európai alapelvekkel. Mi azon vagyunk, hogy egymás között oldjuk meg a vitáinkat, de ha ez kudarcot vall, kénytelenek vagyunk az európai dimenziót segítségül hívni.

• *Hol húzódik Magyarország számára a „vörös vonal” ezzel az ügyel kapcsolatban? Lehetséges-e, hogy Szerbia és Magyarország megegyezésre jut?*

Az a „netovább” (vörös vonal), hogy ha a törvény ebben a formában marad, decemberben nem lesz módunkban egyetértésünket adni. Magyarországon senki sem ellenzi azt az elvet, hogy a valódi bűnösök ki legyenek zárva a restitúcióból. Ez a törvény azonban tisztességtelen, mert egy egész közösség bűnösségét engedi sejtetni. Ez utólagos igazolása, törvényesítése annak a törvénytelenységnek, amit a kommunisták vittek véghez, amikor tízezerszámra gyilkolták a magyar lakosságot '44 őszén. Az akkori vagyonelkobzásnak ezt a törvényesítését a mostani magyarok úgy élik meg, mint a magyarokkal szemben elkövetett összes gonosztett szentesítését. Erről pedig nem mondhatjuk, hogy a megbékélés szellemében fogant volna. Egy jogállamban mindenkinek joga van az ártatlanság vélelmére.

A megegyezés természetesen lehetséges. Asztalhoz kell ülni. Nyíltan beszélni ezekről a kényes kérdésekről. Mi szeretnénk segíteni, és tudunk is segíteni abban, hogy találjunk egy olyan megfogalmazást, amely mindkét felet kielégíti, amely tiszteletben tartja az antifasizmus emlékét, de nem szennyezi be a magyarok becsületét.

• *A lapok már arról spekulálnak, hogy Magyarország második Hollandiává válhat és megakadályozhatja Szerbia európai integrációját. Mit gondol erről?*

Ez újságírói túlzás. Úgy tűnik, hogy itt egyszerűen megfeledeztek arról, mennyire támogattuk Szerbia integrációját. Hogy teljesen világos legyen: Magyarországnak továbbra is érdeke Szerbia európai integrációja. Nekünk sem az érdekeink, sem a céljaink nem változtak, csak Szerbiának a magyar támogatás iránti hozzáállása változott meg. Hogy készakarva, vagy nemtörődömségből, nem tudjuk. De azt kérdezzük: Szerbia miért veszi támogatásunkat készpénznek akkor is, ha látványosan fittyet hány az érdekeinkre? A mi mostani magatartásunk figyelmeztetés: egy ilyen törvénnyel, a magyar közösség megbélyegzésével nem lehet bemenni az EU-ba.

Egyszerűen nem fordulhat elő, hogy nem oldjuk meg ezt a nézeteltérést. Magyarország nem fenyegeti Szerbia európai útját. Ha ezt tenné, az azt jelentené, hogy magunk bontjuk le, amit mi segítettünk felépíteni. Megismétlem másként: Szerbia térfelén pattog a labda. Várjuk azt a bizonyos dialógust és arra kérjük a szerb felet, hogy ne számítson arra, hogy Magyarország előbb-utóbb eláll ettől a határozott álláspontjától. Ne hivatkozzon a szerb fél arra, hogy az EU Bizottsága nem talált kifogást – ők egyszerűen nem törődtek ezzel. Természetesen velük is konzultálni fogunk, végső soron azonban a szerb kormányt akarjuk meggyőzni arról, hogy korrigálja ezt a rossz törvényt – mondta a Danasnak nyilatkozta Nikowitz Oszkár, Magyarország belgrádi nagykövete.